

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 28.— K. negyedévre 7.— K.
fél évre 14.— K. egy hónapra 2,40 K.
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 81.

Szeged, 1917.

VI. évfolyam, 254. szám.

Csütörtök, november 1.

Haditelek.

Haditelek a rokkantnak adományozott ingatlan, amelyet 32 éven át se elidegeníteni, se megterhelni nem lehet. A definícióval méltóztatik látni — arról is idejében történt gondoskodás, hogy a haditelek kellő jogi védelemben részesüljön, így a dolog teljességéhez mi sem hiányzik már, csak ép — a haditelek. Rosszmájuskodnék, aki az iránt szándékoznék kételyt támasztani, hogy a haditelkeket akarják, tudják és fogják megalkotni. Mindössze csak arról lehet szó, hogy a terv eddig kigondolt arányai szám szerint is fedezni fogják-e a — sáros — nagy keresletet. Arról lévén ugyanis szó, hogy valamennyi rokkantról gondoskodás történjék, az ember tagadhatatlan aggodalommal tekint a jövőbe, ha hallja, hogy Szegeden egyelőre százra tagzásiák az ellátásra szoruló rokkantak számát, sőt olyan eshetőséggel is számolnak, hogy száz szegedi esetleg nem fog jelentkezni és így a szegediek számára kalkulált összegből jutni fog a háború csongrád megyei rokkantjainak is.

Szerintünk a dolog itt is sántít. A számításnak ezt a módját ugyanis nagyon könnyen elintézhetjük annak a közismert ténynek megemlítésével, hogy csak a 46. gyalogezrednek van eddig több mint tizenkétezer rokkantja. Igaz, hogy ez nem mind szegedi, viszont az is igaz, hogy szegediek szolgáltak és szolgálnak még sok más ezredben. Az is igaz, hogy a rokkantak nem szorulnak valamennyien arra, hogy a kényszer helyett, amelyet a háború kivett a szárukból, az állam, a társadalom és a törvényhatóságok együttesen juttassák más biztos falathoz, de ahhoz sem fér szó, hogy aránytalanul nagyobb lesz azoknak száma, akikről majd gondoskodni kell, mint aminő már ma az arány a szegedi rokkantnak száma és a száz között. Szegednek, valamint az ország minden törvényhatóságának meg kell hozni az anyagi erejéhez mért áldozatokat azért, hogy valamennyi rokkant jövője biztosítottassék. Azoknak, akik itt hon vannak, ép oly kevésbé van joguk e fölött tépelődni, mint ahogy nem volt joga a rokkantnak habozni akkor, amikor tűzbe küldték. Az államnak mégis számolni kellene a városok egyre gyöngülő és mindig jobban igénybevetett anyagi erejével és azzal, hogy nem minden törvényhatóság van abban a kellemes helyzetben, hogy annyit tudjon adni, mint Szeged. Ha pedig azt akarja az állam, hogy valamennyi törvényhatóság csak erre a célra százazreket adjon, nyissa meg számukra a jövedelemgyarapítás forrásait és mindenek előtt engedje meg, hogy községi pótdadót róhassanak ki a százazres háborús keresetekre.

A rokkantokról való gondoskodás új irányát, melyet a szegedi esetből ismer meg az ország, bizonyára örömmel üdvözlük mindenfelé. Előrelátható volt, hogy a kereseti telepeket a rokkantak legnagyobb része nem fogja igénybevenni. Tulságosan iskolás, modoros és merev ez a rendszer, míg az újjal nem gyűjtik a rokkantakat táborokba, meghagyják őket a társas, családi és egyéni

életben, szabad utat nyitnak nekik a társadalmi és gazdasági érvényesülésre. A legfőbb dolog most már, hogy a haditelkek mielőbb létesüljenek. Akkor majd elbocsájtja a katonaság azokat a rokkantakat, akiket

ez idő szerint azon a címen tartanak vissza, hogy nem tudnak kimutatni biztos megélhetést. Nem egészen ahhoz méltó bánásmód, ahogy a rokkantak iránt való kötelességeinkről beszélni és írni szoktunk.

Palmanovát megszállottuk.

— A foglyok száma a 120.000-et meghaladja; az ágyukban való zsákmány több, mint 1000. — Csapatunk tervszerűleg nyomulnak előre. —

SAJTÓHADISZÁLLÁS, október 31-én este: Hadseregeink, miközben sikeres harcokat folytatnak az olasz utóvédekkel, közelednek a Tagliamento felé. Palmanovát tegnap megszállottuk. A foglyok száma meghaladja a 120.000-et, az ágyukban való zsákmány felülmúlja az ezret.

BUDAPEST, október 31. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Jenő főherceg vezértábornagy szövetséges hadseregei a Tagliamento legfelső folyásának hegyeiben és a velencei síkságon tervszerűen előre nyomulnak.

A többi harctéren nem volt különösebb esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

BERLIN, október 31. A nagy főhadiszállás jelenti: A tizennegyedik Isonzó-hadsereg előnyomuló csapatainak mozdulatai a

karinthiai hegyekben a vezetés szándékainak megfelelően folyt le.

LUDENDORFF, első főszállás-mester.

(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

SAJTÓHADISZÁLLÁS, október 31.

Olasz hadműveleteink félyes lefolyása a foglyok és a zsákmány számadatait olyan magasra juttatta, amelyre a támadás előtt senki sem számított. Mindamelllett egyesek fantáziája, talán nem mindig tiszta motívumokból, azzal foglalkozik, hogy a hiteles közléseket hallatlanul fokozza, úgy, hogy időnkint óriási számadatokat találhatnak fel. Helyes volna, ha a nyilvánosság nem adna hitelt ezeknek a túlzásoknak, hanem kizárólag a hiteles közlésekhez tartja magát.

BERLIN, október 31. A Wolff-ügynökség jelenti este: Flandriában és a Chemin des Damesen váltakozó erejű tűzharc. — Keleten semmi különös.

Olaszországban sikeres harcok a Tagliamento-síkságon. A foglyok száma 120000-nél, az ágyuké ezernél többre emelkedett.

A semlegesek olaszországi győzelmeinkről.

Genf, október 31. A Journal de Genève írja az olasz helyzetről: Capello hadserege elpusztult. Az aostai herceg hadserege azonban még érintetlen. Cadornának nagy tartalékai vannak, az olaszok mégis elvesztették mindent öt nap alatt, amit két és fél éven át oly sok emberáldozattal és egyéb veszteséggel megszereztek. A Tribune de Genève azt mondja, hogy az offenzíva óriási lépésekkel halad. A Suisse reméli, hogy az angol-francia segítség nem fog elkésni. Udine alig száz kilométernyire van Velencétől. Az olasz hadsereg e pillanatban nem képes megállni.

Berlin, október 31. A semleges lapok sokat foglalkoznak olaszországi előnyomulásunkkal. A Nieuwe Rotterdamsche Courant például így ír: A legjobb segítség, amelyet az antant Olaszországnak nyújthatna, a belga-francia fronton való végleges győzelem volna. Hogy erre képesek volnának, alig

hiszünk. A legújabb események után semmi sem tartunk már lehetetlennek, ami Németország erejét és katonai képességeit illeti.

Stockholm, október 31. A svéd lapok katonai kritikusai általában méltatják a szövetségesek győzelmi menetét az olasz síkságon. A Svenska Dagblad így végzi cikkét: Olaszország a legközelebbi hetekben saját erejére lesz utalva. Ez az erő azonban végzetesen meggyengül, minthogy az olaszok elvesztették emberanyaguk és ágyuknak egyötödét. Az ország egyetlen menekvése a gyors békekötés. Az antant azonban sokkal szorosabban szorítja magához az olasz szövetségest, semhogy békét köthetne.

Genf, október 31. Madridból jelentik: Csapatunk sikeres offenzívája a spanyol parlamenti körökre is mély hatást gyakorolt. Az antant-barát madridi körök kedvetlenségére jellemző, hogy lefújták a tüntetést, amelyet a spanyol kormányválság alkalmából a francia nagykövetség épülete előtt akartak rendezni.